

אויצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

ללא להתיימש מן הרחמים

רבים שואלים: זועקים כל כך הרבה אל ה' שישבי אותנו בתשובה שלימה, מתחננים אליו כל הזמן "בכמה וכמה מיני טענות ואמתלאות, שראוי לו לה' יתברך שיקרבו לעבודתו" ו... כל הזמן נופלים ונכשלים.

שאלה גדולה זו שאל רבי נתן את רבינו כאשר התאונן בפניו בלשון הפסוק: "יגעתי בקראי, נחר רגוני, כלו עיני מיחל לאלוקי" (תהלים טו). הרים רבינו את ידיו מעט ואמר לו בלשון רכה: "הלא אם דוד המלך אמר כך, זה היה כפשוטו, שכבר קרא כל כך, עד שהיה עייף ויגע ממש בקוראו, ונחר רגונו ממש בפשטות. אבל אתה? תהילה לא-ל, עדיין בכוחך"...

איפה התפילות שלנו ואיפה התפילות של דוד המלך שהיה סמל התפילה!?

יחד עם זאת, מי אומר שאנחנו לא פועלים הרבה מאד בתפילותינו? האם אנו מודעים למקום השפל שבו היינו יכולים להיות בדור הנורא הזה, ובאיזה מקום טוב יחסית אנחנו נמצאים בכל זאת, רק הודות לתפילותינו!?

את הדברים האלה קשה לשקלל, ועוד יותר קשה להסיק מסקנות מהמצב שלנו, שכאילו אין אנו מתקדמים כלל בדרך לעבודת ה'. כל אנחה על מצבנו - התקדמות ענק; כל זעקה אל ה' שייצילנו - התעלות נשגבה; כל "כפילה והטיה" כלשון רבינו - זינוק אדיר כלפי מעלה. לא פחות.

רק לא להתיימש מן הרחמים.

העורך

"פן יהרסו" - או הכל או לא כלום...

ולחטוף את אשר בהישג ידו - איננה תופעה קדושה, אלא היא: "יצר הרע גדול", לא פחות ולא יותר.

וכך מפרש רבינו את הנאמר בפרשת השבוע "רד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות":

"גם בענין ההתקרבות עצמו להשם יתברך, יש יצר הרע גדול. כלומר, שלפעמים ריבוי ההתלהבות חוץ מהמידה, הוא מהיצר הרע, כי זהו בחינת 'פן יהרסו'. כי יש יצר הרע גדול כשמחיל להתקרב להשם יתברך. ועל כן בשעת מתן תורה, הזהיר השם יתברך למשה: 'רד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות', כי ישראל היו אז במעלה גדולה, והוצרכו להזהירם מהיצר הרע שיש בהתקרבות להשם יתברך" (ליקוטי מוה"ר, עב).

מה שמסוכן במיוחד ביצר הרע הגדול הזה, הוא זה שהוא 'מתלבש במצוות'. וכאשר מתבטא רבי אברהם ב"ר נחמן על תופעה זו (ביאור הליקוטים, תורה א, אות ה) וכותב: "כי מי לנו גדול בכל המצוות שמצד היצר הרע, כמצות ההריסה בתערת התלהבות הלב לעבודת השם יתברך בעצמו".

לאדם מן השורה נראה שמדובר כאן בהתלהבות קדושה, אך לאמיתו של דבר מסתתר כאן יצר של גאוה וגסות הרוח, "כי מחמת הגאות שבלבבו אינו רוצה לעבוד את ה' יתברך כי אם כשיזכה לעבוד את ה' יתברך כעבודה גבוהה מאד" (ליקוטי הלכות, שם).

הן אמת, שהסביבה מחשיבה בעיקר את המצליחנים ואינה מעודדת את השמחה בנקודות טובות. אך כבר הקדים מוהר"ר וכתב לבנו:

"ואין לך להסתכל כלל על שאר אנשים שאינם מחייני עצמון בזה - אפילו הם טובים ממך הרבה - ואף על פי כן הם במרה שחורה ועצבות. ואפילו אם הם מאנשי שלומנו. כי אין לך להסתכל עליהם בענין זה כלל, רק שתשמע לדברי, שהם נובעים מדבריו הקדושים זכרוננו לברכה, להחיות עצמך בכל עת ובכל יום במה שאתה מורע ישראל ולא עשני גוי, ואנו זוכין לעשות מצוות הרבה בכל יום, ובפרט ובפרט בגדל החסד הנפלא הנורא שאנו אחוים ודבוקים בשמו [של רבינו] הקדוש זכרוננו לברכה. ואם לא היינו שומעים ממנו כי אם התורה 'אומרה לאלקי בעודי - דיינו. כי יש בו די להחיות עצמנו על ידי התורה הקדושה הזאת כל ימי חיננו, ולזכות על ידי זה לחיי עולם לנצח. מכל שכן וכל שכן ששמענו עוד נוראות ונפלאות אשר לא נשמעו מעולם".

ממה, נראה לכם, אנחנו סובלים יותר - מתאוות רעות? מעצלנות? או מהתלהבות יתירה?

ובכן, כמה מפתיעים דבריו של מוהר"ר שכותב: "רבים נכשלו ונפלו לגמרי על ידי ריבוי התבערה חוץ מהמידה... ורוב בני אדם נכשלין בזה! כי באמת על פי רוב, העיקר מה שאין האדם מתקרב לה' יתברך ואינו חוזר בתשובה לה' יתברך - אף על פי שהמניעה [היא] מחמת התגברות תאוות הגוף, אבל גם זה הוא מניעה גדולה מלהתקרב לה' יתברך - היינו ריבוי תבערת הלב לה' יתברך שבעור חוץ מהמידה" (ליקוטי הלכות, תרומות ומעשרות ג, ב).

זאת אומרת, ההתלהבות היתירה לעבודת ה', היא לא תופעה שפוקדת רק את המיוחדים שבינינו, אלא יוב בני אדם נכשלים בזה, והיא אחת הסיבות העיקריות לריחוק שלנו מעבודת ה' האמיתית.

והדבר אומר דרשני, היתכן שאנשים כמותנו, שמייחלים ומאחלים לעצמם קורטוב של התלהבות בעבודת ה', סובלים מריבוי התלהבות? 'הלוואי' - אומר לו כל אחד מאתנו בלבנו - 'אגיע למצב שבו אצטרך להתמודד עם ריסון ההתלהבות, או אז היה מצבי טוב ביותר... בינתיים אני דווקא מתמודד עם ריבוי קרירות!'

ובכן, שימו לב. ההתלהבות היתירה אשר עליה אנו שחים, היא התלהבות שכזאת הגורמת לאדם לחשוב שכדי להתקרב לה' באמת, עליו לעשות דברים גדולים וקשים; "להתקדש בקדושה יתירה מאד מאד, ולסלק עצמו לגמרי מהעולם הזה, ולהשליך כל תאוות עולם הזה אחרי גוו" ולהתקדש בכל הקדושות" - דבר שבפני עצמו הוא נכון בהחלט.

הבעיה היא רק, הטעות הנוראית הנגרמת בעקבות זאת, והיא: המחשבה שאם אינו מסוגל לעשות כל זאת, אין באפשרותי לעבוד את ה' באמת, 'ומחמת שאינו יכול להתגבר על גופו לעשות כל אלה, מחמת זה אינו עושה כלל אפילו מה שיכול. ויש שנפלו כל כך בדעתם, עד שאינם יכולים אפילו ללמוד דף גמרא או פרק משניות, מחמת שיוודעים שצריכים לעשות הרבה מאד, ומחמת זה אינם עושים כלל!" (ליקוטי הלכות, תרומות ומעשרות ג, ב).

ההתלהבות הזאת - הגורמת לאדם שלא להחשיב

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ר	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	שבת	ה"א	ה"ה	ה"ב	שבת
א	כב	מ:	ז	קפה קפו	קכב
ב	כג	מא.	יח	קפו קפה	קכג
ג	כד	מא:	יט	קפט קצ	קכד
ד	כה	מב.	כ	קצא קצב	קכה
ה	כו	מב:	כא	קצג קצד	קכו
ו	כז	מג.	כב	קצה קצו	קכז
ז	כח	מג:	כג	קצז קצח	קכח

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 8552121-718(1)
מוקד הישועות 81-81-81-1800

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

בושה שהיא חוצפה

דוגמא נפלאה לכך נוכל למצוא ביחסים שבין לווה למלווה:

לא נדיר למצוא אנשים שחברם גמל אתם טובה והלווה להם סכום כסף גדול, ובסופו של דבר הם מעיזים פניהם וטוענים להד"ם. מהיכן נובעת חוצפה נוראית זו? – אנו שואלים את עצמנו. התשובה היא: מבושה!

"כי בוודאי זה שכופר ממון חברו, על פי רוב הוא מחמת שאין לו לשלם. רק מחמת בושה, שאינו יכול להעזי פניו בפני בעל חובו, לומר 'המתן לי עד שיהיה לי מעות', על כן כופר בו לגמרי. נמצא, שמחמת בושה בא לידי עזות גמור לכפור בחברו" (שם).

אילו הייתה לו לאותו חוב בושה אמיתית ונכונה, לא היה כופר בחברו, אלא אדרבה, היה מקבל את האומץ לבוא אתו בדברים.

"כי צריכים להיפך ממש, שמאחר שאין לך לשלם, טוב לך אם תעזי פניך נגד בעל חובך ותסלק הבושה מפניך, ותאמר לו: 'אמת שלוותי ממך וגמלתני טובה גדולה, אבל מה אעשה, כי אין לי לשלם עכשיו. המתן לי עד שיהיה לי, ואשלם לך'" (שם).

כן גם אנחנו: אם אנו חייבים חובות עתק להשם יתברך, נתייבש מפניו, עד אשר מרוב בושה ניגש לפניו בעזות פנים, בתחינה בתפילה ובבקשה שיחוס עלינו ויקרבנו מחדש לעבודתו יתברך.

מחמת הבושה – אזי אדרבה, זהו עיקר העזות שמועז פניו לפני ה' יתברך ואינו מודה על האמת לפניו, כמו שכתוב 'הנני נשפט אותך על אמוך לא חטאתי' (ליקוטי הלכות, הלוואה ג, ד).

החוצפנים הגדולים ביותר בדורנו – דור אשר עליו ניבאו חכמינו 'חוצפא יסגו' – אשר מעיזים פניהם להתהלך בשרירות לבם, אינם חוצפנים (בשו"ש) אלא ביישנים; חסר להם אומץ! חסרון האומץ הוא זה שמביא אותם להתחצף...

"ומוזה באים כל הנפילות של כמה וכמה אנשים שנופלים למה שנופלים, רחמנא ליצלן, וכל זה הוא מחמת הבושה הגדולה שיש להם אחר החטא, ומחמת זה נופלים בדעתם ומתביישים לעשות שום דבר שבקדושה, ועל ידי זה יורדין מטה מטה עד שבאים למה שבאים, רחמנא ליצלן" (שם).

אילו היו מתגברים על הבושה, ולא היו מתביישים לבוא שוב ושוב לשעת ההתבודדות, ולספר מחדש על חוצפתם, ועל נשמתם הכואבת; אילו היו מסלקים את הבושה מעל פניהם, ומתחדשים מחדש בעבודת ה' כאילו לא קרה כלום – הרי אז, היו מאבדים את את העזות, ואור הבושה האמיתית היה חוזר להאיר על פניהם, והיתה יראת ה' על פניהם לבלתי יחטאו.

"זבושת פנים לגן עדן, כי באמת זה העזות דקדושה נמשך מבושת... כי העזות הזאת דקדושה, שהוא בחינת בושת, הוא בחינת עדן, בחינת עדן עילאה". (ליקוטי מוהר"ן ח"א, כב)

העזות הקדושה – לא רק שאינה עומדת בסתירה עם הבושה הקדושה, אלא היא נגזרת ממנה; הבושה הקדושה היא זו שמביאה את האדם ל...העזי פנים ככלב...

רק כך נוכל להבין את הנאמר בוידוי הגדול (לרבינו ניסים, בסדר יום כיפור קטן): "בעזות מצח באתי לבקש סליחה מלפניך, שמתו פני ככלב, וגשתי לפניך בבושת פנים!" מה קורה כאן? אני בא לפני ה' בעזות מצח, וניגש לפניו בבושת פנים? הכיצד?

אכן כן, רק המתבייש מפני מלך מלכי המלכים, הוא זה שמעזי פניו לבוא שוב ושוב לפני ה', לספר לו עד כמה התרחק ופגם...

מאיך, עז-הפנים האמיתי הוא זה שמתבייש לבוא שוב לפינת ההתבודדות, לספר מחדש לה' על עוונותיו, כי אין לך עז וחצוף גדול כנגד הא-ל הגדול הגיבור והנורא, ממי שאינו מסלק את הבושה מעל פניו כדי לבוא ולהשיח את לבו לפני ה'!

"כי אם ישאר חס ושלום בבושה, הדיינו שיתבייש מפניו יתברך ולא יתוודה כלל ולא יבקש מחילה וכפרה כלל

רבי פנחס יהושע מטשערין – תלמיד מוהרנ"ת

עקמומיות מצדה האחר, עד שנתייאשו אותם צדיקים מלתקנה. "עד שזכיתי בגלגול זה להתקרב לרבינו הקדוש, שבכוחו הקדוש בוודאי אוכה עוד בחיי לתקן את אשר עבר עלי בכל הגלגולים. נתקיים בי הפסוק: 'אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה, באשר זכיתי להתקרב לצדיק העליון שממנו יתד ופינה לבריאת כל העולמות. אכן 'מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו, זה היום – בדורותינו אלה – עשה ה', נגילה ונשמחה בו"."

נסתלק לעולמו בכ"ו שבט בשנת התר"מ. מנוחתו כבוד בעיר טשערין, סמוך לצינן רבי אפרים ב"ר נפתלי-תלמיד רבינו.

השאיר אחריו צאצאים הדבקים ברבינו הקדוש, מהם בניו: ר' נחמן מקרימנטשוק, רבי נתן בייטלמכר מירושלים, ונכדו, בן בתו, רבי געצע, מגדולי החסידים באומן.

ממנה חודש ימים, חקרו ומצאו כי רבי פנחס יהושע הוא שהטיל אותה לקופה.

הוא היה גם בקי בחכמת המליצה והדקדוק. הרב מטשערין המליץ עליו פעם את הכתוב "משכיל – דורש את אלוקים" – שונה הוא מרוב בעלי ההשכלה הרחוקים מהו, הוא חכם ומשכיל בחכמות נוספות, ועם זאת 'דורש את אלוקים'.

בחכמתו, הציל פעם רבי פנחס יהושע את אחד מיקירי חסידיו ברסלב שנתפס בסבך החקירות והספקות, הוא כתב לו על גליון שיר ארוך בחרוזים, כשהאותיות הפותחות כל בית ובית, מרכיבות את הפסוק "ירא את ה' בני ומלך, עם שונים אל תתערב" (משלי כ"ד). על ידי שיר זה, שחכמה ותמימות היו בו, שרש מקרב את כל הספקות והשיב לו את אמונתו האבודה.

החסיד רבי אברהם שטרנהרץ הכירו בצעירותו. בספרו 'טובות וזרונות' הביא סיפור נורא שמסר מפיו. היה זה כשבנערותו התפלל רבי אברהם בצינן רבינו יחד עם חברו רבי מרדכי ש"ב. באותה עת שהה שם רבי פנחס יהושע והם המתינו לו כדי להתלוות אליו. כשיצאו אתו מהצינן, נעמד פתאום רבי פנחס יהושע כשפניו להבים ואמר להם: "מה אומר לכם, רואה אני שכבר הייתי כמה פעמים בזה העולם הגשמי", והחל מפרט: "הייתי בדורו של תנא פלוני ולאחר מכן בימיו של צדיק פלוני. אותם צדיקים עסקו בתיוקן נשמות ישראל, אך את נשמותי לא תיקנו והצטרפתי להתגלגל שוב ושוב. והיה לפלא בעיני: מדוע נשארתי מחוסר תיקון?! עד שהבנתי שבי האשם, דמיתי לאותה אבן שהבנתי מתחיל לסתתה מצד אחד, ומיד עולה בה

נולד לאביו רבי יצחק אייזיק יוסף סופר, מראשוני מקורביו של מוהרנ"ת.

בי"א באדר שנת תקפ"ה, נסתלק רבי יצחק אייזיק יוסף לעולמו, כשהוא מותר אחריו יתומים רבים. מוהרנ"ת לקח את בנו פנחס יהושע, וגידל אותו כבן. בהזדמנות מסוימת אמר לו: "אביך היה צדיק".

בעודו נער, ישן רבי פנחס יהושע עם מוהרנ"ת בחדרו שבעליית ביתו. פעם השתוקק לחזות בסדר עבודתו הקדושה בחצות הלילה, התאמץ לבלי להרדם והעמיד פני ישן. מוהרנ"ת, שהבחין בכך, ניגש אל מיטתו ואמר לו בחיבה: "מתחבא הנך, כשם שאביך היה מסתיר את עצמו..." כך תחת עינו הפקוחות של רבי נתן, גדל הנער והתעלה עד שהיה לאחד מתלמידיו המובהקים. עבודתו את בוראו היתה ברשפי שלהבת. לימים, עבר להתגורר בטשערין.

עני מופלג ביותר היה, עד כדי כך שאפילו מלבוש לשבת לא היה לו, והוא היה הופך את בגד החול שלו לצד השני. אך עם כל עניותו, עבד את ה' בהתלהבות ובדביקות שאינה ניתנת לתיאור; בעת תפילתו, היה מגביה ידיו כלפי מעלה בהשתוקקות וכיסופין, והרב מטשערין היה אומר: "כשאני נכנס לבית הכנסת ורואה את רבי פנחס יהושע עומד ומתפלל כשידיו נשואות כלפי שמיא – נופלים עלי מורא ופחד מחדד גאונו יתברך".

חרף דלותו, ידע להרעיף על בני ביתו נועם ושמחה ולתת להם הרגשה כי מאושרים הם. אף ממצוות צדקה בהידור, לא משך ידו; מצאו פעם בקופת בית הכנסת מטבע שניתן להתקיים

**התאוות כמו מרה טבולה בדבש.
מלקקים – מתוקי;
נוגסים – מר מאד.**

(מוהרנ"ת זיע"א)

בלי תפילה אין מה לקנא...

ושמע ממנו דיבורים נלהבים על מעלת התפילה וההתבודדות, כשהוא מרחיב להסביר כי על כל דבר שבעולם, קטן או גדול, צריך לבקש מהשם יתברך שהדבר יצליח. בתוך דבריו התבטא מוהרנ"ת, כי צריך להתרגל שלא לעשות שום פעולה ושום דבר שבעולם ללא תפילה ובקשה מהשם יתברך על כך.

נענה הבן רבי יצחק ושאל לאביו: "האם גם על ענין הידידות הגדולה שיש לי עם רבי מרדכי, וההנהגה הטובה שאני נוהג עמו – גם על דבר פשוט וברור כל כך צריך לבקש מהשם יתברך? וכי אפילו על מצוות הצדקה שאני עושה בהידור רב עם רבי מרדכי – גם על זה צריך תפילה?"

ענה לו אביו במתק לשונו, במילים שאינן משתמעות לשתי פנים: "אם מתפלל אתה להשם יתברך על זה – הריני מקנא בך; ואם אין אתה מתפלל על כך – אין אני מקנא בך" – - -

רבי יצחק לא הצליח להבין את דברי אביו שהיו פלאיים גדול בעיניו, הידידות היתה אמיצה כל כך עד שנראה שלא שייך בכלל לערער עליה, ואם כך מדוע אין מה לקנאות בו – אם לא יתפלל על כך?

לא עברו ימים רבים והתשובה הגיעה, למרבה הצער והתדהמה קרה הבלתי יאמן; חילוקי דעות שונים התגלעו בין שני האוהבים ולמשך תקופה מסויימת נותקו קשרי הידידות ביניהם, עד שהתחדשו מחדש לאחר חלוף התקופה. כך למד רבי יצחק על בשרו כי אמנם בלי תפילה אין לידידות הזו זכות קיום.

כשהיה מוכיר רבי יצחק עובדה זו, נהג להוסיף: "לא היה שייך שיהיו חילוקי דעות ביני לרבי מרדכי, הדבר קרה אך ורק כדי להוכיח לי כי אבי צודק ואכן בלי תפילה והתבודדות על זה – אין מה לקנא בי!!!"

שספג מכל עבר, ובמקום לקלל עמד במרומי האבן כשרבים מבני העיר עומדים ומצפים לראות את תגובתו והחל לנגן לעברם בקול רם, בניגון של טעמי המקרא במגילת אסתר (ג, ה): "ומרדכי... לא יכרע ולא ישתחוה!!!" – - -

מאז כונה בחביבות אצל חסידי ברסלב 'רבי מרדכי לא יכרע ולא ישתחוה'...

רבי מרדכי היה עני מרוד, והפרוטה לא היתה מצויה בכיסו כלל וכלל. אך כשיעצתא דשמואי זכה שרבי יצחק בן מוהרנ"ת, חברו וידידו המושבע, היה אמיד במקצת, ובזכותו היתה לו מעט הרווחה.

האהבה ביניהם היתה כה חזקה, עד שבמשך הזמן עשה רבי יצחק מנהג לעצמו, שכל דבר שקנה עבור עצמו, היה קונה ממנו גם לחברו רבי מרדכי. עד כדי כך הגיעו הדברים, שרבי יצחק לא קנה לו מעיל פרווה חורפי, מפני שעדיין לא היו לו מספיק אמצעים לקנות שני מעילים כאלו, גם לו וגם לרבי מרדכי.

כך נהגו שני החברים זמן רב והיה נראה ששום דבר שבעולם לא יוכל להאפיל על ידידות עצומה כזאת בין שני אוהבים בנפש כמותם. כך לפחות הרגיש רבי יצחק, עד לאותה שיחה ששמע מפי אביו מוהרנ"ת...

הדבר אירע כאשר ביקר רבי יצחק אצל אביו הדגול

הידידות האמיצה והבלתי מצויה ששררה בין שני החסידים, היתה לאות ולמופת בקרב תושבי העיר טולטשין. השניים, הלא הם רבי יצחק בן מוהרנ"ת וחברו רבי מרדכי בעל הכינוי "לא יכרע ולא ישתחוה", היו חברים מושבעים מתוך אהבת חברים איתנה שעלתה למדרגות גבוהות ביותר של עזרה ועבודת השם בצוותא.

ומדוע כינו את רבי מרדכי בכינוי המעניין "לא יכרע ולא ישתחוה"? מעשה שהיה כך היה:

בשנות המחלוקת הנוראה שעברה על חסידי ברסלב ומוהרנ"ת בראשם, רבי מרדכי שהיה נאמן עד לאחת למוהרנ"ת ולא זו ממנו כמלא נימה, לא שת לבו ללחצים הכבדים שהופעלו עליו מכל עבר שיעזוב את חסידות ברסלב, נסיונות קשים ומרים עברו עליו והוא עמד בהם בגבורה תוך הוכחת נאמנות איתנה ביותר למורו ורבו מוהרנ"ת.

יום אחד, בעברו ברחוב צדדי בעירו טולטשין, נטפלו אליו מספר פורעים שהשתייכו לכת המתנגדים, הם נטלו אותו וגרורוהו ברחובה של עיר עד למרכז השוק העירוני, שם העמידו אותו בעל כרחו על אבן אחת וציוו עליו שיגנה ויקלל את מוהרנ"ת בפני כל, ואם לא יאות להם – ילקוהו מכות נמרצות.

רבי מרדכי סירב לעשות זאת למרות המכות הקשות

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מי הם הגדולים שעמם נפגש מוהרנ"ת בשובו מלמברג?

תשובת הר"ר זלמן שמואל נפתליס:

"בעלים לתרופה" במכתב שיט, מיום ג' פרשת ראה שנת ת"ר, שכתב רבי נתן בחזרתו מלמברג לשם נסע כדי להדפיס את ספרי רבינו, הוא מגולל את המקומות שבהם ביקר בדרך חזרתו הביתה.

בין השאר הוא מספר: "הייתי באוסטראה והחייתי גזע קודש אדמו"ר ז"ל... וקיבלוני בכבוד הרב המפורסם וכו' ובני וקצת מאנשיו".

מי היו אלה? ובכן, כוונת מוהרנ"ת היא להרה"ק רבי יעקב יוסף השני מאוסטרו, נכד הרה"ק ר' ייב"י (ר"ת יעקב יוסף בן יהודה. הוא זכה לכינוי זה כדי להבדילו מהרה"ק רבי יעקב יוסף מפולנאה).

רבי יעקב יוסף השני היה בנו של רבי פנחס בנו של ר' ייב"י. רבי פנחס נפטר בצעירותו ובנו רבי יעקב יוסף השני גדל ביתמותו בביתו של הרה"ק רבי ברוך ממז'בוז שאף השיאו לאחת מבנות משפחתו.

כשמילא רבי יעקב יוסף השני את מקום זקנו רבי ייב"י באוסטרו, היה לאחד מגדולי האדמו"רים. המונים הסתופפו בצילו הקדוש ואף זכה להשתדך עם רבים מגדולי הדור.

אותו "גזע קודש אדמו"ר ז"ע" שמוהרנ"ת מזכיר במכתבו, הינו אחד מבניו של רבי יעקב יוסף, הלא הוא הרה"ק רבי אברהם מקינז'וב ז"ע, שנשא לאשה את מרת אדל, בתה של מרת חיה בת רבינו ז"ל.

כידוע, התקיימה חתונתה של מרת חיה בת רביה"ק עם בעלה רבי זלמן ליובארסקי – לאחר פטירת רבינו. בנה היה מי שמכונה ר' נחמן חיה לעס". אחרי נולדה לה בת, זו שנישאה לרבי אברהם בן רבי יעקב יוסף.

עם גזע קודש זה השתרכו הרבה רבנים ואדמו"רים, ואליהם מסתעפים הרבה צאצאים לאדמו"רים מפורסמים עד היום הזה, כאשר הם בעצם צאצאי רבינו.

יש לציין שהרה"ק רבי יעקב יוסף השני הנ"ל, שהיה מוחתנו של בת רבינו, היה אמור להשתתף בנישואי אחד מבני משפחתו, וכשישמע שאחד ממתנגדי רבינו מגיע להשתתף בשמחה זו – נמנע מלנסוע אל השמחה הזאת, מכיוון שלא רצה לשהות במחיצה אחת עם מי שמתנגד לצדיק.

רבי יעקב יוסף השני נלב"ע ביום כ"ג תמוז שנת ת"ט. מנוחתו כבוד בעיר יאמפולה.

לחידודא

חידה מס' 137

מי מתלמידי רבינו היה מגיע אליו בשבתות יתרו ואתחנן?

הפתרון לחידה מספר 136

מי נפטר ורבינו ניחם:

"אבל עכשיו יש לנו את ר' נתן?"

- רבי יצחק אייזיק

(חיי מוהר"ן, שיג)

זכה בהגרלה לחידה מס' 135

משה חיים אלבז, בית שאן

בסך 50 ש"ח זכות קנייה בחנות ספרים 'ברסלב'

רחוב מאה שערים 110 ירושלים

אמירת תהלים - "אשרי שיאחו בזה"

הרב ישראל מאיר ברנר

רבינו אומר בתורה ע"ג: "מי שרוצה לזכות לשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסוגלת לשובה". ומי לנו גדול כרבי נתן שבימי השובב"ם היה רגיל לומר תהלים יותר מהקביעות שהיה לו בכל יום, ובודאי שאנו צריכים לקיים זאת בפשיטות ובתמימות, מה עוד שרבינו מסיים שם את התורה במילים: "אשרי שיאחו בו".

בקיצור השל"ה כתוב שצריך לסיים בכל שבוע את ספר התהלים. רבי לוי יצחק בנדר סיפר, שחמיו רבי אהרן קיבליטשר היה אומר פעמיים את כל התהלים בכל שבוע, ועוד פעם את כל התהלים בשבת. הרב מטשערין כתב על תורה ו' (ליקו"מ ח"א) שבשבת נוהגים לומר הרבה תהלים, שכן תשובה ושבת הם בחינה אחת.

רבינו אומר בשיחות הר"ן: "אשרי מי שזוכה לאכול כמה פרקים משניות ולשתות אחר כך איזה קפיטליך תהלים, ולהתלבש באיזה מצוות". הכרתו אחד מוקני אנו"ש שתמיד לפני שאכל אמר פרק משניות, ולפני ששתה אמר כמה מזמורי תהלים...

יש הרבה מגדולי עולם שהיו אומרים הרבה תהלים. מקובל בירושלים שרבי יוסף חיים זוננפלד היה אומר בכל יום את כל התהלים, וכן מובא סיפור על רבי שלמה קלוגר שפעם אחת התאחר מלבווא לדין תורה, וכשנשאל לסיבת איחורו, ענה: "אני נוהג שאינני הולך לדין תורה בלי לומר את כל התהלים".

פעם שאלתי את רבי לוי יצחק בנדר: "למה בחסידויות אחרות עושים עניין גדול משובב"ם", מה שאין כן בברסלב - לא כל כך? ענה לי: "בברסלב כל השנה שובב"ם!" כל השנה רבינו דיבר מקדושת הברית, כל השנה צריך לעבוד ולצעוק ולא לעצור.

יש מי שצמים בימי השובב"ם, ויש מנהג בברסלב שלא לאכול דבר מן החי באחד מימי השבוע בשבועות אלה. אך בעיקר חמנא ליבא בעי! הקדוש ברוך הוא רוצה את הלב שלנו. "לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקרבי". הקדוש ברוך הוא רוצה קצת אתערותא דלתתא, שנרצה להתקרב אליו. הבא ליטהר מסייעין לו. אנו צריכים לבקש מריבונו של עולם - אנו רוצים להתקרב אליו.

רבי נתן בילקוטי תפילות מבקש שהקדוש ברוך הוא יאיר לו את הדרך האמיתית אך להתנהג בעניין הצומות. שהרי מצד אחד רבינו דיבר מגדולת הצומות, ומצד שני, אחרי שרבינו גילה את הדרך של ההתבודדות, הוא אמר שלא צריך לצום ולהתענות כלל. עם זאת, בהנהגות התשובה שרבינו נתן לכמה אנשים, מובא שבבחי הר"ן שנתן הנהגה לאחד שלא לאכול יום אחד דבר מן החי.

האם לא לאכול דבר מן החי נקרא צום? התשובה היא, כן; אם אדם מונע עצמו מלאכול מאכל מסוים, זה נקרא תענית, כי הוא מראה שיש לו רצון להתקרב לה', רצון לחזור בתשובה. יש כאן אתערותא דלתתא, בשמים רואים בכך שיש לאדם רצון לחזור בתשובה - ואז הוא זוכה שמסייעים בידו. בשולחן ערוך הלכות תענית (תק"פ ב"מ) מובא, שאם אדם מונע עצמו מבשר ויין זה נחשב כתענית.

עיקר הקדושה זה "קדש עצמך במותר לך", כמו שהרמב"ן כותב: "קדושים תהיו - פרושים תהיו". רבינו אומר: לאכול צריך, לישון צריך, אבל צריך להזיז קצת את השולחן, שלא לאכול הכל. להשאיר קצת בצלחת. להזיז קצת את המיטה, לישון קצת פחות. כמה שאדם יוכל למעט מתענוגי עולם הזה - טוב יותר.

(מסובך מותר שיחיה של הרב ישראל מאיר ברנר. ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב'. טלפון: 02-9950000, 02-633-8444, עניני דיוטא, ואח"כ 2, 5)

מאורות

צוהר לפרשה השבוע

הגאולה הפרטית והגאולה הכללית

בזמן הגלות, כשמלכות הגויים בתוקפה, יש פגם גם במידת המלכות העליונה שבה מנהיג הקב"ה את עולמו. כי במקום שהמלכות הזו תתגלה בכל עוזה - כפי שיהיה לעתיד לבא כמו שכתוב "והיתה לה' המלוכה" (עובדיה י) - היא נאלצת כביכול להתכסות ולתת מכוחה למלכות הגויים.

אבל מלבד הגלות הזו הכללית, גם כל אחד ואחד בפרט, לפי חטאיו ועוונותיו, הוא מביא את המלכות הקדושה בגלות פרטית. שכן לכל אחד ניתנו כוחות ואפשרויות כדי שימליך בהם את הקב"ה, ואם הוא משתמש בהם כדי לעבור על רצונו יתברך, הרי הוא פוגם במלכות הזו.

כאשר יהודי שוב על חטאיו ומוכר את מידותיו, הוא מתקן בכך את פגם המלכות, ולפחות מבחינתו הוא משיב את המלכות להקב"ה, כפי שביאר הבעש"ט את הפסוק: "קרבה אל נפשי גאלה" - הנפש של כל אחד נגאלת גאולה רוחנית פרטית, דבר שכמובן גם מחיש ומזוה את הגאולה הכללית של כל עם ישראל.

גאולה זו, משפיעה לטובה על כל חייו, שהרי כל כל הקשיים והבעיות שלנו נובעים ממידת הדין, וממידת המלכות, שהיא מקור הדין, כפי שאמרו חז"ל "דינא דמלכותא דינא".

לפיכך, כשנמאליים את המלכות ומשיבים אותה לקב"ה - קל רחום וחנון - זוכים לדעת ולהרגיש שכל הדינים והקשיים הם בעצם אהבה וחסד, על דרך הנאמר: "את אשר יאהב ה' יוכיח" (משלי ג).

ענין זה מרומז בפסוק "אנכי ה' אלוך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מניב עבדים" (שמות ט), לאמור, כשתשתחרר מלהיות עבד לתאוותיך ולמדוותיך הרעות, תצא מגלות מצרים, שהרי כל הגלויות נקראות מצרים - ש'מצרים' לישראל, ואז תוכיח לדעת שהן שם ה' הרומז למידת החסד, והן ה' אלוך הרומז למידת הדין - הכל "אנכי" - לטובת.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א ד)

כ"א אדר בליז'נסק

ההרשמה בעיצומה!

ד"ר צדיקים

02-5410100

www.zadikintours.com

החלה החדשמה לתאריך א' ניסן

החל מ- \$470 נרטיס בלבד

נתיבים טורס

נסיון לחי' | קב"ה צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים							
<p>■ ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר יהושע דוב רובינשטיין ה"ו</p> <p>הר"ר ישראל רובינשטיין ה"ו</p> <p>הר"ר מאיר רובינשטיין ה"ו</p> <p>הר"ר שמעון רובינשטיין ה"ו</p> <p>הר"ר נחמן רובינשטיין ה"ו</p> <p>הר"ר נחמן הלפרין ה"ו</p> <p>תרמו והפיצו 3000 גליונות</p> <p>לע"נ אביהם וזקנם</p> <p>הרה"ח ר' מנדכי אלעזר</p> <p>ב"ר יהושע יהונתן רובינשטיין זצ"ל</p> <p>נלב"ע כ"ג שבט תשנ"ד</p> <p>ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>■ ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר יצחק הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר יצחק גוטליב ה"ו</p> <p>הר"ר נתן הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר משה נחום הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר נחמן הלפרין ה"ו</p> <p>תרמו והפיצו 3000 גליונות</p> <p>לע"נ אביהם וחותנו</p> <p>הרה"ח ר' שמחה אריה</p> <p>ב"ר יאיר</p> <p>הלפרין זצ"ל</p> <p>נלב"ע כ"ג שבט תשס"ד</p> <p>ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>■ ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר יצחק הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר משה גוטליב זצ"ל</p> <p>נלב"ע כ"ג שבט תשל"ו</p> <p>ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"נ חתנו ונכדיו</p> <p>500 גליונות</p>	<p>■ ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר יצחק הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר משה גוטליב זצ"ל</p> <p>נלב"ע כ"ג שבט תשל"ו</p> <p>ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"נ חתנו ונכדיו</p> <p>500 גליונות</p>	<p>■ ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר יצחק הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר משה גוטליב זצ"ל</p> <p>נלב"ע כ"ג שבט תשל"ו</p> <p>ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"נ חתנו ונכדיו</p> <p>500 גליונות</p>	<p>■ ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר יצחק הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר משה גוטליב זצ"ל</p> <p>נלב"ע כ"ג שבט תשל"ו</p> <p>ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"נ חתנו ונכדיו</p> <p>500 גליונות</p>	<p>■ ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר יצחק הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר משה גוטליב זצ"ל</p> <p>נלב"ע כ"ג שבט תשל"ו</p> <p>ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"נ חתנו ונכדיו</p> <p>500 גליונות</p>	<p>■ ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר יצחק הלפרין ה"ו</p> <p>הר"ר משה גוטליב זצ"ל</p> <p>נלב"ע כ"ג שבט תשל"ו</p> <p>ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"נ חתנו ונכדיו</p> <p>500 גליונות</p>

לטוס לכל מקום בעולם בסטנדרט שירות אירופאי

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80

החלה ההרשמה לטיסה הגדולה להזליחת הדין רבי אליהו מדינת

אירופנים